

kor de bi v spodni Cerklanski fari gorélo. — Ravno ta večer se je v naši fari veliko hudodelstvo zgodilo, podobno tistim, ki je bilo iz Litije v nemškem Ljubljanskim časniku naznanjeno.*) — Pod sv. Joštam v Rakovici per Kucnarji so po hrovaško našemani, po obrazih z ogljem namazani roparji, kmalo po Avemarii od 7 — 8 ure, ko je še vsa družina pokoncu bila, na vrata poterkali. Na prašanje: kdo de je? so rekli: patrola. Na to se jim vrata odprejo. Odpirajočiga hlapca so berž v veži s pištolami po glavi nabunkali in omamili, potlej vso družino povezali in v kot za mizo spahali in pometal. Le gospodarja, čez 60 let stariga moža, so tjé in sém ulačili, mučili in nazadnje ubili. Kader so vse pobrali, kar so odnesti mogli, so jo pobegnili.

Kalc 2. sušca 1851. Na Notrajnskim gripa vse kote pometa in se terdoglavno od hiše do hiše klati. Marsiktera vas ima skoraj več bolnikov kakor zdravih, da jih sém ter tjé 5 do 6 pod eno streho leži. Bolniki narveči del poterpežljivo čakajo, da se gripa naveliča in sama od sebe slovó vzame. Pa zakaj tako? Zató ker imamo po deželi premalo zdravnikov! — Zdravnikov tudi pred 1848 nikdar nismo preveč imeli; če pa v sedanjih časih vlada za obilo vradnikov skerbi, zakaj bi tudi ne skerbela za zdravnike, katerih potrebo tisti nar bolj spozná, ki na deželi zbolí in mu od nobene strani zdravnikove pomoči ni. Ozirajmo se le en hipček po deželi. Po deželi ima sodna okrajna komaj eniga zdravnika, in narmanj 8000 ljudi se mora za eniga zdravnika cukati. To je vunder premajhna skerb za človeško zdravje! — Čeravno nisim eden tistih, ki za vsako sosesko posebniga zdravnika terjajo, in tudi ne eden tistih, ki voščijo, da bi zdravnikom posebne rožice cvetele, posebno bogate denarnice se odpirale, (Bog ne daj! saj umetnim zdravnikom cvetijo hvaležne cvetlice v sercih ozdravljenih, in njih denarnica ste vednost in roka), vender pa prosim v imenu dežele z odkritoserčno besedo: da naj milostiva vlada primerno množico zdravnikov za ljudstvo na deželi preskerbí, ker bolán biti brez pomoči, je huda reč. Nadjamo se, da vlada pravično prošnjo bo uslišala. Miroslav.

Novičar iz slovenskih krajev.

Iz Gradca. Graško mesto je svoje prebivavce preštelo. Je jih nekaj čez 57,000, in med njimi 19,000 ptujcev — z domovnicami od drugod. „Kaj — toliko ptujcev?! To ni čuda, odgovori drugi, ne slišiš, da včasih na ulicah vsaki drugi in tretji človek slovenski, hrovaški, česki ali francoski žlabra!“ Pred 3 léti so je tukaj samih Slavjanov 20,000 naštelo, katerih se pa veliko med prave Gračare računí, ker so tú že udomaćeni. Ali dosta tih Slavjanov zna bolj nemški, ko svoj materni jezik. Taka pa ni povsodi, kdor je nemški napis ali imé, kar marsikteriga zmoti. Taka se je po

*) Po tem dopisu iz Litije je prišlo 20. svečana o pol desetih zvečer 6 ravno tako našemenih tolovajev k mlinarju Dragarju v Laze, so napadli mlinarja, sina in hlapca; 70 lét stariga mlinarja so s sekirami bíli, slekli, naziga žgali in na vse viže mučili, dokler jim vsiga denarja ne da; tudi njegovo ženo so zvezali, nauhnice z ušes stergali in ji persi odrezati žugali, ako jim vsiga premoženja ne pokaže. Gospodinja je strašno vpiti začela, ko so se pripravljali, ji persi odrezati — to sliši nek sosed, in iz oknja vstrelí. Na strel pride berž veliko sosedov skupej — na to pobegnejo tolovaji z poropanimi rečmi; popustili so popotni list, podpisan od Višnjagorske gosposke. Ali ga je eden med njimi zares zgubil, ali so ga nalaš popustili, da bi sled za sabo zmotili, se bo ob svojim času že zvedilo, zakaj taki tolovaji ne bojo pravici odšli. Bog le daj, da bi jih kmalo vjeli! Vred.

nezgodi nedavno zgodila našemu šolskemu svetovavcu. Vrativši se iz Celja pohodi glavno šolo v Mariboru. U 3. razredu si poželi, da bi mu pri tej priliki učenci vsaki svojo obleko popisali, namreč nje imé, iz česa je, in kdo vsako naredi. Ponižno se scer ugovori, da še to zdaj ni mogoče, ker je čez pol učencov terdih Slovencev, kateri še vseh teh reči ne vejo nemško imenovati in tudi ne morejo vediti, ker še so le pred kratkem u mesto prišli. Ali on ne more razumeti, zakaj da bi teh malenkost ne znali. Popis se vendar mora začeti — ali mnogi ga ne začnejo, temoč gledajo ster-mo in plaho, ker niso razumeli, kaj da bi začeli — in po takem se je vendar zadnič razumelo, kar je bilo nerazumljivo. — V drugi reči je ravno tak mimo pokazalo — ker so okolnosti na Slovenskem dosti drugačísne, ko indi. Kdor v njih ne rase in ne živi, tistega prerasejo. — P. n. g. R. na Koroškem jih ve bolj pogoditi! — V drugem polletju bota na Graškem vseučilišči spet dva g. profesora Dr. Škedel in Dr. Kopač u pravoslovju slovenski prednášala. Po takem bomo skoro dobili precej izurjenih slovenskih uradnikov, da bodo mogli ravnopravnosti zadostiti. Naše ljudstvo, ker zdaj vé, da bi se mu moralo vse slovensko govoriti in spisovati, bi se že zlo zlo rado u svojih urednih opravilih enkrat nedležnega, nerazumevnega, mudnega, ptujega jezika znebilo. Vé sicer tudi, da je tak prerod ali prehod težek, in voljno je še stari jarem terpelo, dokler so se mnogi gospodi prijazno zgovarjali, da še prav po naše spisovati ne vejo; — ali kar začenjajo nekteri se groziti — clo z ječo, če si Slovenec, k čemu ima pravico, slovensko obravnavo ali pismo poželi in prosi, množi to nepoterpljivost in zlo zlo draži. Najbi se tak ne grešilo! Zmirom bolj težko stane Slovence za Muró tudi to, da so jih predlanjskem po krivi sili k nemškemu Gračkemu okrogu pripeli! Prošnje za odvezo so že davno vpložene, ali — rešitve še le ne hoče biti! Ž.

Novičar iz mnogih krajev.

Nemške zadeve še niso v red djane. Avstrijski in Pruski minister se bota kmalo spet v Draždane podala. — Angleško ministerstvo je odstopilo; novo še ni sostavljeno. — Benedke bojo, kakor se sliši, spet svobodno brodiše dobile. — Še to léto se bo začelo zidanje železnice iz Siske do Zidaniga mosta, kar bo kupčijo Ogerskiga žita v Terst in čez morje močno polajšalo. — Dunajska banka je po navadi razglasila njeni denarni stan 25. svečana, v katerim je izkazano njeno premoženje na 293 milj. in 822,298 gold. 38½ krajc., med katerim je skovaniga in neskovaniga srebra za 34 milj. 267,246 gold. in 22 krajc. Dolgov pa ima v bankoveih za 253 milj. 822,191 gold. Iz tega dokazka se vidi, de je v primeri k poslednjim dokazku od 28. prosenca gotovo srebrenino za 936,322 gold 47¼ krajc. pomnožila, izdajo bankocov pa za 2 milj. in 422,217 gold. pomanjšala. — Ministerstvo úka želi, de bi se ljudstvu o popoldanskim keršanskim nauku tudi občekoristni nauki, sosebno iz zemljoznanstva in zgodovine razlagali. — Dr. Šmidel preiskuje po naročilu ministerstva podzemeljni ték Reke na Krasu: ali bi se ne dal en vodotók v Terst napeljati. — Govori se, de imajo deželni poglavarji po ukazu ministerstva priprave za poklic deželnih zborov poskerbeti. — Generalvikár Knobleher, kí je še na Dunaji, želi 12 ali 14 duhovnov seboj v Afriko vzeti.

Naznanje. Tretja pola „živinozdravništva“ je na svitlo prišla; naj g. naročniki pošlejo po-njo. Današnjemu listu je pridjan 7. dokladni list.